

ਐਸ ਬੀ ਕਪੂਰ, ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਜੇ.ਜੇ.

ਮੈਸ: ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਲਾਲ ਸਰੂਪ ਚੰਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਯੂ. ਐੱਸ. ਨੈਰਥ ਵਗੈਰਾ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 798 ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1948 ਦਾ ਐਕਸ ਐਲ ਵੀ ਆਈ)- ਐਸ 11- ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ-"ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ"-ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲਿਆ ਜਾਵੇ-ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)-ਆਰਟੀਕਲ 226-ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ-ਜਦੋਂ ਰਿੱਟ ਦੇਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਾ ਹੋਵੇ-ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ-ਟੈਕਸਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨਾਂ-ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਕਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕਦੇ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ।

ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ (ਐਸ. ਬੀ. ਕੈਪੂਰ ਅਤੇ ਡੀ. ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਜੇ., ਪੰਡਿਤ, ਜੇ., ਕੰਟਰਾ) -

(1) ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4), (5) ਅਤੇ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਦਾਇਰ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ,

(1) ਕਿ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(3) ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(4) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਸਿਰਫ਼ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਡੀਲਰ ਅਜਿਹੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਾਪਸੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 11(5) ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਡੀਲਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 11 (2) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਮੁਲਾਂਕਣ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਜਦੋਂ ਪੂਰਵ ਸਥਿਤੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

(4) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅੰਤਰ-ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਪਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਧੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲਟਰਾਵਾਇਰਸ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪੱਟੀ ਦਖਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

(5) ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਟੈਕਸ-ਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਟੈਕਸਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਚੋਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਚੋਰੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪੱਟੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਢਿੱਲੀ ਪੈਂਤੜੀ ਅਪਣਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਅਰਥਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਚਾਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

ਪੀ ਸੀ ਪੰਡਿਤ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ, -

(1) ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ "ਮੁਲਾਂਕਣ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4), (5) ਅਤੇ (6) ਵਿੱਚ "ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 11 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4), (5) ਅਤੇ (6) ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਸਿਰਫ "ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ" ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਭਾਵ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੇ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ" ਸ਼ਬਦ "ਮੁਲਾਂਕਣ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇਹ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ 'ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਭਾਵਨਾ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਧਾਰਾ, ਵਾਕ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦ ਬੇਲੋੜੇ, ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਸਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਸਾਰੇ ਉਪਯੋਗੀ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(2) ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ

ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਵੇਗੀ ਅਤੇ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰੇਗੀ। ਕੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ - ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

(3) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨ ਨਹੀਂ ਭਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਸਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇਗੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ, ਭਾਵੇਂ ਡੀਲਰ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਇੱਕ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਫੈਸਲਾ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

28 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ 29 ਮਈ, 1963 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਕੈਪੂਰ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪੀ.ਸੀ. ਪੰਡਿਤ ਦੀ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 15 ਮਾਰਚ, 1962 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ:- ਐਚ ਐਲ ਸਿਬਲ ਜੀ ਸੀ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਸਤੀਸ਼ ਸਿੱਬਲ,

ਜੁਵਾਬਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ:- ਚੇਤਨ ਦਾਸ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਭਾਗੀਰਥ ਦਾਸ, ਬੀ ਕੇ ਝਿੰਗਨ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਹੁਕਮ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.- ਇਹ ਹੁਕਮ 1962 ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ: 798 ਅਤੇ 1042 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 (1948 ਦਾ ਨੰ. 46) ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ- ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ- ਦੀ ਧਾਰਾ 11(1) ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ- ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸੀਮਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4), (5) ਅਤੇ (6) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੂਕਵੇਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਹ ਸਵਾਲ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਸਜਰ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਨੇਹਰ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1), ਅਤੇ ਮੈਸਜਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ (ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਫਸਰ), ਲੁਧਿਆਣਾ (2)), ਜਿਸ ਨੇ ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਰੋੜਾ ਬਨਾਮ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਫਸਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (3) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸਮਝਿਆ। ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬੈਂਚ। ਮੇਰੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ., ਵਿਰੋਧੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਅਰਥਾਤ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ।

ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ 15 ਮਾਰਚ 1962, ਅਤੇ 18 ਜੂਨ, 1962 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 798.

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹਨ ਮੈਸਜਰ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਲਾਲ-ਸਰੂਪ ਚੰਦ। ਫਰਮ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1956, (74 ਦਾ 1956) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫਰਮ ਸ਼ਾਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ

ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1957-58 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੋਵਾਂ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫਰਮ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿਮਾਹੀ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਰੂਲਜ਼, 1949 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਐਸ.ਟੀ.-14-ਇੱਕ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ-ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ 21 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਫਰਮ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਖਾਤੇ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਰੰਭ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਖਾਤਿਆਂ, ਅਨੁਬੰਧ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਬੀ-1' ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਰਹੀ। ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਕ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ 7,23,728.93 ਰੁਪਏ ਐਨ.ਪੀ. ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਲਗਭਗ ਨਾ ਮਾਤਰ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਰਕਮ 2.28 ਰੁਪਏ ਐਨ.ਪੀ. ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਾਤੇ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 15 ਮਾਰਚ, 1962 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਫਾਰਮ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟੈਕਸ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤਿਮਾਹੀ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਤਿਮਾਹੀ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਤਿਮਾਹੀ 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਈ ਸੀ। ਰਿਟਰਨ ਹਰ ਤਿਮਾਹੀ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਆਖਰੀ ਰਿਟਰਨ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਸਾਲ ਲਈ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਰਡਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਆਖਰਕਾਰ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 10 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 'ਸੀ' ਫਾਰਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਦਵੇਸਰ ਨੇ ਇਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੋ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਮੈਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਸੀ. ਦਵੇਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਯੁਕਤ ਰਿਟਰਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡੀਲਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਸੀ' ਫਾਰਮ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ 3.12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰੁਪਏ ਦੇ ਫਲੈਟ ਰੇਟ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"* ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸਾਲ 1957-58 ਲਈ 19 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਿਟਰਨ ਮਿਤੀ 19 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਡੀਲਰ ਦੇ ਟਰਨਓਵਰ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਸੀ। ਇਸ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਖਾਤੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 11(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ 'ਸੀ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ 3.12 ਐਨ.ਪੀ. ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਟਰਨਓਵਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1042

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੈਸਜਰ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ, ਸਬਨ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਹਨ। ਉਹ ਥੇਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਘਿਓ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖੰਡ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਫਰਮ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1958-59 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਰਿਟਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਟਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕੁੱਲ ਕਾਰੋਬਾਰ 15,19,154-8-3 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਇਸ ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ-ਮੁਕਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕੁਝ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ 21 ਜੂਨ, 1961 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਐਸ.ਟੀ-14 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 30 ਜੂਨ, 1961 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਸਰਵੇਤਮ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਰਡਰ ਆਖਰਕਾਰ 18 ਜੂਨ, 1962 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰਡਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 21 ਜੂਨ, 1961 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ.-14 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨੋਟਿਸ 30 ਜੂਨ, 1961 ਨੂੰ ਵਿਧੀਵਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਖਾਤੇ ਅਤੇ ਲਾਭ-ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਇਹ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਆਰਡਰ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: -

"ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡੀਲਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਧਾਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਡੀਲਰ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਵੀ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਥਿਤ ਖਰੀਦਦਾਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਫਰਮ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ-ਦੇਖੋ। ਕਥਿਤ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਇਸਲਈ, ਜਾਅਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਲ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

ਇਸ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ (21 ਜੂਨ, 1961 ਨੂੰ ਐਸ.ਟੀ.-14 ਫਾਰਮ) ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 11(3) ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਿ 7,39,495-11-3 ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਕਰੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਚੰਗੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰਾਂ ਜਾਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨਦੇਜ਼ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 21 ਜੂਨ, 1961 ਨੂੰ ਐਸ.ਟੀ.-14 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ 30 ਜੂਨ, 1961 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਆਖਰੀ ਵਾਰ 19 ਮਾਰਚ, 1962 ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਰਣਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਹੁਕਮ 18 ਜੂਨ, 1962 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਿਆਦ ਦੀ ਸੀਮਾ ਧਾਰਾ 11(4) ਆਈ.ਬੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 1958-59 (1 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ, 1959 ਤੱਕ) ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਆਦਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨੋਟਿਸ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਹਨ:-

(1) ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(1) ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(2) ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 11(3) ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਕੋਈ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਧਾਰਾ 11(4), (5) ਅਤੇ (6) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (3) ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ; ਅਤੇ

(3) ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 11(4), (5) ਅਤੇ (6) ਕਿਸੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੱਲ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਵਾਦ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਭਾਗੀਰਥ ਦਾਸ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ- ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਪਰ ਉਹ ਮੈਸਰਸ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ (4) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਆਪਣੀ ਰਿਆਇਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਪੰਨਾ 564 'ਤੇ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

- "ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਭਾਗੀਰਥ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਹੀ ਹੈ, ਕਿ ਜੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੋਵੇ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਦਖਲ ਸਿਰਫ਼ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਿਆਇਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਕੇਦਾਰ ਕੈਥ ਕੇਸਰੀਵਾਲ (5), ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ

ਐਨ.ਡਬਲਯੂ.ਐਫ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਨਾਵਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਖਰੈਤੀ ਲਾਲ (6), ਸੇਠ ਗੁਰਮਖ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ, (7), ਹਰਕਚੰਦ ਮਾਕਨਜੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬੰਬੇ ਸਿਟੀ (8), ਢਾਕੇਵਾੜੀ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼, ਲਿਮਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ (9), ਅਤੇ ਜੈਪੁਰੀਆ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ (10) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਚੇਤਨ ਦਾਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਰਵੋਤਮ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਘੱਟ ਦਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(3) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 11(1) ਅਤੇ 11(3) ਵਿੱਚ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4), (5) ਅਤੇ (6) ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਵਾਕਾਂਸ਼ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਬਦ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਵਿੱਚ 'ਪ੍ਰੋਸੀਡ ਟੂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੈ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਬਦ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੱਲ ਕੁਝ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੇਧਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਇਹ ਐਕਟ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਰਿਟਰਨਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"10. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਟੈਕਸ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (2) ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਡੀਲਰ ਤੋਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਆਮ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਚਨਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਅਜਿਹੇ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਡੀਲਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਐਸਤ ਟੈਕਸਯੋਗ ਟਰਨਓਵਰ ਉਸ ਦੇ ਐਸਤ ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ ਦੇ ਦਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਿਟਰਨ ਹੋਵੇਗੀ।

(4) ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ, ਉਹ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਰਿਟਰਨ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(5) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਡੀਲਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗਲਤੀ ਲੱਭਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਗਲੀ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਰਿਟਰਨ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਮੂਲ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਰਸੀਦ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(6) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਡੀਲਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 3 ਦਾ (1) ਅਜਿਹੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਡੇਢ ਗੁਣਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 11(1), ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ:-

"11. (1) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਿਟਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰੇਗੀ। ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ (ਸੇਧ) ਐਕਟ, 1952 (1952 ਦਾ ਨੰਬਰ 6) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਮੌਜੂਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਭਗ ਪੈਰੀ ਮੈਟੀਰੀਆ ਹੈ। ਸਾਲ 1955 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ (ਸੇਧ) ਐਕਟ (4 ਦਾ 1955) ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਕਿਵੇਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। 1952 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਰਵਾਨਗੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4) (5) ਅਤੇ (6) ਇਸ ਨੂੰ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. 4 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"11. (1) ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ।

(2) ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਡੀਲਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਡੀਲਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦਿਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਬਾਅਦ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(4) ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ, ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨ ਭਰਦਾ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇ।

(5) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ। ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਹੈ।

(6) ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਡੀਲਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਪਰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇ। ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਆਦਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਡੀਲਰ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਡੇਢ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਨਹੀਂ।

(7).....

(8)

(9).....

*ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਇੰਡੀਅਨ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

"11-ਏ. (1) ਜੇਕਰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜੋ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਉਸ ਸਾਲ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਜਿਸ ਲਈ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਟਰਨਓਵਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਹੈ।

(2).....

ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਜੋ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ, ਨਿਯਮ 17 ਤੋਂ 20 ਅਤੇ 24 ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ: -

"17. ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਹਰੇਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ, ਜਿਸਦਾ ਟੈਕਸ ਯੋਗ ਟਰਨਓਵਰ, ਉਚਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਕੁੱਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਲਾਨਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਟੀ.-8 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ।

18. ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਰੇਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਜਿਸਦਾ ਟੈਕਸਯੋਗ ਟਰਨਓਵਰ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਇਸ ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ ਦੇ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਐਸ.ਟੀ.-8 ਜਾਂ ਐਸ.ਟੀ. -8 ਏ ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. -23 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਲਾਨਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

19. ਜਦੋਂ ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦਾ ਟੈਕਸਯੋਗ ਟਰਨਓਵਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਸਤ ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ ਦੇ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਚਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਤਾਜ਼ਾ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

20. ਹਰ ਰਜਿਸਟਰਡ, ਡੀਲਰ, ਨਿਯਮਾਂ 17, 18, ਅਤੇ 19 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਾਰਮ ਐਸ.ਟੀ.-8 ਜਾਂ ਐਸ.ਟੀ. -8 ਏ ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. -23 ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਹਰ ਤਿਮਾਹੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਿਮਾਹੀ।

"24. ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ, ਜਿਸ ਲਈ ਮਾਸਿਕ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਚਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਐਸ.ਟੀ.-8 ਜਾਂ ਐਸ.ਟੀ. -8 ਏ ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. -23 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੁਆਰਾ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਜੋ ਉਸਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।" ਫਾਰਮ ਐਸ.ਟੀ. 14 ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਫਾਰਮ ਐਸ.ਟੀ. -14

ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਤੇ 14 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ। (ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਰੂਲਜ਼, 1949 ਦੇ ਨਿਯਮ 31 ਅਤੇ 33 ਦੇਖੋ)।

ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ।

.....ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ.

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

ਜਦਕਿ-

(1) ਤੁਸੀਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੰਬਰ _____ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਹੈ, ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੇ ਸਾਲ/ਤਿਮਾਹੀ/ ਲਈ ਰਿਟਰਨ ਨਹੀਂ ਭਰੀ ਹੈ ਮਹੀਨਾ _____।

(2) ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦਿਨ _____ ਨੂੰ _____ ਵਾਲੇ ਮਹੀਨੇ/ਤਿਮਾਹੀ/ਸਾਲ ਲਈ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ। ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਅਧੀਨ, _____ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ _____ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ, ਪਰ ਇਹ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹੋ। - ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ-ਦੱਸੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਆਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ (ਸਥਾਨ) _____ (ਤਾਰੀਖ) _____ 'ਤੇ (ਸਮੇਂ) _____ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ, ਉਕਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉੱਥੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਾਲ- ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਰਕਮ ਦੇ ਡੇਢ ਗੁਣਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਮੇਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗਾ।

ਦਸਤਖਤ- _____

ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ,

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ. _____

(ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮੋਹਰ)।

ਮਿਤੀ _____

(ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ (3) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਟਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਝੂਠੀ ਰਿਟਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

(ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ)।

'ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਤੇ 11 ਦੀ ਸਕੀਮ ਇਹੋ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਜ਼ਾਨਾ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਰਸੀਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਰਿਟਰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਰਿਟਰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਅਜਿਹੀ ਰਿਟਰਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਰਸਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਪ- ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਇੱਕ ਅਚਨਚੇਤ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰੂਪ ਐਸ.ਟੀ. -14 ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਡੀਲਰ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡੀਲਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਇੱਕ ਅਚਨਚੇਤ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੋਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਭਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਡੀਲਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਵਾਕੰਸ਼ ਉਸੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸ ਮਿਆਦ ਦੇ

ਅੰਦਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੈ, ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 1566 'ਤੇ, ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ: ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ? ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: - "ਉਪ-ਧਾਰਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ'। ਇਸ ਲਈ ਤਿੰਨ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਸਮਾਂ ਕੀ ਹੈ? ਲਫਜ਼ ਹਨ 'ਅਜਿਹਾ ਦੌਰ'। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਮਿਆਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਿਟਰਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (4) ਉਸੇ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰਿਟਰਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਸੈਕਸ਼ਨ 10(3) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਹਰੇਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ'। 'ਪ੍ਰੀਸਕ੍ਰਾਈਡ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਰਗੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਤਿਮਾਹੀ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਨਿਯਮ 'ਰਿਟਰਨ ਪੀਰੀਅਡ' ਨੂੰ 'ਉਹ ਮਿਆਦ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਰਿਟਰਨ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਿਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) 'ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨ' ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਸੀ . ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਥਾਰਟੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਹਰ ਤਿਮਾਹੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਗਿਣੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।"

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਉਲਟ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਵਾਕੰਸ਼ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੱਲ ਕੋਈ ਕਦਮ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਦੀ ਬਜਾਏ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਅੱਗੇ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਧੂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਰਥ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 11 ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1952 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ, ਸ਼ਬਦ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਦੇ ਉਲਟ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4) ਅਤੇ (5) ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 1955 ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਥਾਂ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਵਾਕੰਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਵਾਨਗੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਦੁਆ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਵਤਾਰ ਵਿੱਚ. ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਨਿਮਰ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(4) ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:- "ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਰਿਟਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। - ਰਾਇਟੀ, ਡੀਲਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪ-ਧਾਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ: -

"ਹੁਣ 31 ਮਾਰਚ, 1956 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਤਿਮਾਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ 31 ਮਾਰਚ, 1959 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਤਿਮਾਹੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕੀ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਿਮਾਹੀਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, 18 ਅਗਸਤ, 1959 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ, ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 1955 ਅਤੇ 1956, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਆਦ 31 ਮਾਰਚ, 1956 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ 31 ਮਾਰਚ, 1959 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

" ਕੁਆਰਟਰ ਬਾਅਦ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਨੋਟਿਸ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਨ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਨੋਟਿਸ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜਾ ਨੋਟਿਸ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਵਾਕੰਸ਼ ਉਹ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੱਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਹਨ- '

ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ ਸੀ। 31 ਮਾਰਚ 1959 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿਮਾਹੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਬਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਮੈਸਰਸ ਬਿਸੇਸਰ ਹਾਊਸ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਬੰਬੇ (11) ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਲੱਭਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਪੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 11(5) ਅਤੇ 11-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਬੇਰਾਰ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1947 ਦਾ 21) - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੇਰਾਰ

ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਅਪਵਾਦ ਸੈਕਸ਼ਨ 11(1) ਹੈ। ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਅਤੇ 7 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 (1) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਬੇਰਾਰ ਐਕਟ ਦੀ 11-ਏ ਅਤੇ 11(5) ਦੀ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਬੇਰਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11(5) ਅਤੇ 11-ਏ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ: -

"11. (5) ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਡੀਲਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸੀਨਰ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਤਿੰਨ ਮਿਆਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਆਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡੀਲਰ ਤੋਂ; ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਉਸ ਰਕਮ ਦੇ ਡੇਢ ਗੁਣਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

"11-ਏ. (1) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜੋ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਟੌਤੀ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ- ਇਸ ਤੋਂ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਟਰਨਓਵਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਟੈਕਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਬੇਰਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4) , (5) ਅਤੇ (6) ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਾਕੰਸ਼ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ' ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬੇਰਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(4) ਵਿੱਚ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਵਾਕੰਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 11(3) ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਰਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਭਗ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਤੇ (4) ਵਿੱਚ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ

ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਅਤੇ ਬਰਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਸ਼ਬਦ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਟਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਕਿ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਅਤੇ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਦਾ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਵਿੱਚ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਅਤੇ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਕਿਉਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਤਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬੰਬੇ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਅਤੇ ਅਡੋਨ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਖੇਮਚੰਦ-ਰਾਮਦਾਸ (12), ਹੈ-

"ਅਰਥ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਈ ਵਾਰ ਆਮਦਨ ਦੀ ਗਣਨਾ, ਕਈ ਵਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਟੈਕਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਟੈਕਸ-ਦਾਤਾ ਉੱਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਥੋਪਣ ਲਈ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ," ਅਤੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਚੇਤਨ ਦਾਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (3) ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਹੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਲਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਜਾਂ (5) ਜਾਂ (6) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੰਘਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਪ-ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਕਾਰਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ (4), (5) ਅਤੇ (6) 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਦੇ ਅਗੇਤਰ 'ਪ੍ਰੈਸੀਡ ਟੂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਮਹਿਜ਼ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ, ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਦਾ ਅਰਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਵਿਚਾਰ ਮੈਂ ਲਿਆ ਹੈ ਉਹ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੀ.ਡੀ. ਸਰਮਾ, ਜੇ.ਜੇ., ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੁਆ ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਯੁੱਧ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਹਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੋਣਾ ਸੀ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4) ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ (5), ਅਤੇ (6), ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ, ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕੁਝ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਪੈਣਗੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਸੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ- ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਹ ਸੀ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੇਪ 1955 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਵਸਤੂਆਂ

ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਉਕਤ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4), (5) ਅਤੇ (6) ਵਿੱਚ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸੇਧ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕਦਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਵਰਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਤ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਘੋਸ਼ ਬਨਾਮ ਅਰਬਿੰਦ ਬੋਸ (13), ਅਤੇ ਐਮ.ਕੇ. ਰੰਗਨਾਥਨ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ (14) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇਖੋ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਕਤ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੁਰਾਗ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਨਿਮਰ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਉਕਤ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਚੇਤਨ ਦਾਸ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਲੀਲ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਰਿਆਇਤ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਉਜਾਮ ਬਾਈ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (15), ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ (16)। ਉੱਜਮ ਬਾਈ ਦਾ ਕੇਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਨਫਰਾਵਾਇਰਸ ਹੈ ਪਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲਟਰਾ ਵਿਅਰਸ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, "ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋੜਨਾ ਹੈ। ਸਟੇਟ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪੱਟੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਬਾਰ ਦਖਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇਏ ਚੰਦ ਲਾਈ ਬਾਬੂ ਬਨਾਮ ਕਮਲਕਸ਼ਾ ਚੌਧਰੀ (17) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ਼ਰਦੇਓ ਚਮਰੀਆ ਬਨਾਮ ਰਾਧਾ ਕਿਸਨ ਚਮਰੀਆ (18) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੇਏ ਚੰਦ ਲਾਈ ਬੇਬੂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਏ. ਅਬ੍ਰਾਹਮ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਕੋਟਾਯਮ (19) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤੱਥ

ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਟਰਲ ਇੰਡੀਆ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੇਵਿੰਗ ਐਂਡ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਵਰਧਾ (20) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਿਯਮ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 347 'ਤੇ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਟੈਕਸਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ' ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਟੈਕਸ-ਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਟੈਕਸਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਚੋਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਏ. ਅਬ੍ਰਾਹਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਚੋਰੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪੱਟੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਢਿੱਲੀ ਪੈਂਤੜੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਚਾਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (4), (5) ਅਤੇ (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਬਿਸੇਸਰ ਹਾਊਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੇਰੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (4), (5) ਅਤੇ (6) ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਾਰਨ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸੈਕਸ਼ਨ 11(3) ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਬਿਸੇਸਰ ਹਾਊਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੋਰਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਧਾਰਾ 11(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਠੋਸ ਅਤੇ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਨਰਸੀ ਨਗਸੀ ਕੰਪਨੀ (21) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(3) ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੇ ਉਪਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਰਿਆਇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੱਲ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਇਜ਼ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਕਿ ਰਿਆਇਤ ਸਹੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ

ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਸੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਘੱਟ ਚਿੰਤਤ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਸਮਾਨ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 11 (4), (5), ਅਤੇ (6) ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੈਪੁਰੀਆ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ (10), ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਜੇ., ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 68 'ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:-

"ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਰੀਡਿੰਗ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਡੀਲਰ ਦੇ ਟਰਨਓਵਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖੁਦ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਜਾਂ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ, ਫਿਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

" ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੀਮਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 11(4), (5) ਅਤੇ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਅੰਤਿਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੀ ਬਦਲਵੀਂ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4) (5) ਅਤੇ (6) ਅਧੀਨ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੱਲ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਿਟਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੱਲ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਆਇਤ ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਤਿਮ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਕਦਮ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(4) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਦੋਂ ਹੀ

ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਸਿਰਫ਼ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋ-ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਡੀਲਰ ਅਜਿਹੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 11(5) ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਡੀਲਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 11(2) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਮੁਲਾਂਕਣ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੂਰਵ ਸਥਿਤੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪੂਰਤੀ - ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਿਆ ਜੋ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੱਲ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਚੇਤਨ ਦਾਸ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੱਲ ਕੋਈ ਕਦਮ ਦਰਸਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਵੇਲੇ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਕੋਈ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਕਦਮਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕਦਮ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵੱਲ ਹਨ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਚੇਤਨ ਦਾਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 798 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਇੱਕ ਦਰ ਦੂਜੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੈ- ਮਏਨਟ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ- ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ। ਮੈਂ ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ। ਨੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਪਸੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ। ਵਿਸਤਾਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ- ਦੇ ਨਿਯਮ 72 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਬਕਾ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਤਣਾਅ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ. ਐਕਸਨ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਖਾਤਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(2) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਟ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਿਰਫ਼ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਧਾਰਾ 11 ਦਾ ਟਿੱਕਣ (3) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਝ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4), (5) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਦਾ (6) ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ- ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਟਿੱਕਣ (3); ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਉਸੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ- ਪੁੱਤਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕੀਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4), (5) ਅਤੇ (6) ਅਧੀਨ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 11. ਜੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਉਹ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਉੱਥੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਹੋਵੇਗਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੀ ਧਾਰਾ (5), ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਦਲੀਲ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਧਾਰਾ 11(3) ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਰਥਹੀਣ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਡਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਦੇ ਐਥੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਪੂਰ, ਜੇ.-ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਰੋੜਾ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ । ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਫਸਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (3), ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 (1948 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 46) ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4), (5) ਅਤੇ (6) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮੁਲਾਂਕਣ "ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ" ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ, ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4), (5) ਅਤੇ (6) ਉਸੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਤੀਜਾ ਉਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਆਰਡਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4) ਅਤੇ (5) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਐਕਟ ਦੇ. ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.-ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਤੋਂ (6) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀਲਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਟਰਨਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਟਰਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਫਿਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ

ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਰੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ, ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਰੂਲਜ਼, 1949 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 33 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਫਾਰਮ ਐਸ.ਟੀ. ਯੀੜ. ਇਹ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸੰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਦਿਨ 'ਤੇ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ। ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਦਿਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ

ਅਰਸ਼ੈਲ ਉਸੇ ਦਿਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੰਨਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਦੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 11-ਏ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਡੀਲਰ ਦੇ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੇ ਟਰਨਓਵਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਲਈ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਸ਼ਬਦ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਰਡਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਟਰਨਓਵਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਘੱਟ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। . ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਰਡਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸ, ਜਿੱਥੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਇਸਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਹਨ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਨ', ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ। , ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 14. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੈਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ 'ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ' ਅਤੇ ਜੇ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3)

ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੋਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਸ਼ਬਦ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਆਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ? ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ? ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਸਿਰਫ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ' ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਉਸ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (4), (5) ਅਤੇ (6) ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੂਰਬ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1952 (1952 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 6), ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1955 (1955 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 4) ਦੁਆਰਾ, ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਅਤੇ (3) ਸ਼ਬਦ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4) ਤੋਂ (6) ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸੋਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਸ਼ਬਦ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ 1955 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇਹ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ 'ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਭਾਵ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਧਾਰਾ, ਵਾਕ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦ, ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਸਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੋਨੈਕਸ਼ਨ ਆਰ. ਵੀ. ਬਰਚੇਟ (22) ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ। ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਸੀ, ਨੇ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਦੋ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਕਰ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ, ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਰਵੋਤਮ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ

ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਨੋਟਿਸ, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਸ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ, ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਪ-ਭਾਗ, ਫਿਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ ਸੀ। ਆਖਰੀ ਨੋਟਿਸ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਅਰਥ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕੇਸ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੈਸ. ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਨੇਹਰ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ (1) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(4) ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਸੀ। ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੇ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਬਿਸੇਸਰ ਹਾਊਸ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਬਾਂਬੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (11) ਵਿੱਚ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਸੀ.ਪੀ. ਅਤੇ ਬੇਰਾਰ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1947 (1947 ਦਾ ਨੰਬਰ 21)। ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (1), (2) ਅਤੇ (3) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਗਭਗ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ, ਸਭ ਕੁਝ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ -ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਹ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ, ਜੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਘੱਟ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਟਰਨ-ਓਵਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ। ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਜੇ ਵੀ ਧਾਰਾ 11(2) ਵਿੱਚ ਦਰਅਮਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ

ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਦਾ- ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਬੰਬੇ ਸਿਟੀ ਬਨਾਮ ਨਰਸੀ-ਨਾਗਸੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (21) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਕੁਝ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਪਾਰਕ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 11, ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਜੇ ਚਾਰਜਯੋਗ ਲੇਖਾ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੈਸਰਸ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਅਸੈਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ), ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ (4), ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(4) ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇੰਡੀਅਨ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਸ਼ਬਦ ਆਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ, ਅਤੇ ਐਨ.ਡਬਲਯੂ.ਐਫ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਨਵਲ ਕਿਸ਼ੋਰ-ਖਰੈਤੀ ਲਾਲ (6), ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ, ਜੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਦਾਰ ਨਾਥ ਕੇਸਰੀਵਾਲ (5) ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵੱਲ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 22(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਨੋਟਿਸ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਥਿਤ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੈਕਿਨ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:- "ਮੇਰੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਇਹ ਹੈ:

"ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ- ਉਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ, ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਜਾਂ ਲਾਭਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2), ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ, ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਜਾਂ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਸੀ।' ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨੋਟਿਸ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ।" ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ' ਸਨ। ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ- ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਇਹ ਸੀਮਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਵੇਗੀ। ਉਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਨੋਟ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਉਹ ਪੜਾਅ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਟਿੱਕਾ (2). ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਧਾਰਾ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ। ਅੱਗੋਂ, ਅਸੀਂ ਉਪ-ਭਾਗ (5) 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨ ਨਹੀਂ ਭਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ. ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਤਹਿ ਤੱਕ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਕਨੂੰਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇਸ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ

ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇਗੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ, ਭਾਵੇਂ ਡੀਲਰ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਇੱਕ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ, ਪਰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਉ ਹੁਣ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੀਏ। 1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 798 (ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਲਾਲ-ਸਰੂਪ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਦਿ ਅਸੈਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਤਿਮਾਹੀ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨਾ।

ਇਹ ਰਿਟਰਨ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957 ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ, 1958 ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਐਸ.ਟੀ. -14 ਉਸਨੂੰ 21 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ 2 ਅਗਸਤ, 1958 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਰਡਰ 15 ਮਾਰਚ, 1962 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5)। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 2 ਅਗਸਤ, 1958 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਿਤੀ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੱਸ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। 1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1042 (ਮੈਸਰਜ਼ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਫਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ) ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਾਲ 1958-59 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਾਂਕਣ। 21 ਜੂਨ, 1961 ਨੂੰ, ਵਿਧਾਨਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼.ਠ. ਯੀੜ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕਈਆਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮੁਲਤਵੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਆਖਰਕਾਰ, 19 ਮਾਰਚ, 1962 ਨੂੰ, ਡੀਲਰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਸਮੇਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ

ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖਾਤਾ ਬੁੱਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ 18 ਜੂਨ, 1962 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕੇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਧਾਰਾ (4)। ਇਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਆਖਰਕਾਰ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 798 ਅਤੇ 1042) ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

- (1) 1962 ਸੀ.ਟੀ. L.J. ਪੰਜਾ S25.
- (2) 1863 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 422.
- (3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1981 ਐਸ.ਸੀ. 1565
- (4) 1960 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 562.
- (5) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1931 ਕਲ. 209.
- (6) 1938 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 61.
- (7) 1944 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 393.
- (8) 1948 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 119,
- (9) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਐਸ.ਸੀ. 65.
- (10) 7 ਐੱਸ.ਟੀ.ਸੀ. 64.
- (11) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1959 ਬੰਬ 130.
- (12) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1938 ਪੀ.ਸੀ. 175.
- (13) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1952 ਐੱਸ.ਸੀ. 369.
- (14) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਐਸ.ਸੀ. 604.
- (15) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1962_ ਐਸ.ਸੀ. 1621.
- (16) 1963 ਐਸ.ਟੀ.ਸੀ. 188.
- (17) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1949 ਪੀ.ਸੀ. 239.

- (18) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1953 ਐਸ.ਸੀ. 23.
- (19) A.I.R 1961 S.C. 609.
- (20) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1958 ਐਸ.ਸੀ. 341.
- (21) (I960) 40 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 307.
- (22) (1688) ਆਈ. ਸ਼ੋਅ 108.

ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਏ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।